

LAAJAKULMA

ZOOMIT

Canon EF-S 10–22 f/3,5–4,5

Sigma AF 12–24 mm f/4,5–5,6 EX DG

Sigma AF 10–20 mm f/4,0–5,6 EX DC

Tokina ATX 12–24 mm f/4 Pro DX

Moni digitaalisen järjestelmäkameran ostaja on saanut ostoksensa mukana niin sanotun kittilinssin, jonka polttovälialue ja valovoima ovat yleensä melko rajallisia. Ennenkin tai myöhemmin on edessä lisäobjektiivien hankinta. Jos arkkitehtuuri tai maisemakuvaus kiinnostaa tai ahtaissa sisätiloissa kuvaaminen on tärkeää, yksi mielenkiintoisimmista hankinnoista on laajakulmaobjektiivi.

Harrastajille suunnatuissa digijärjestelmissä, joissa kenno on kinefilmiruutua pienempi, varsinainen laajakulma-alue alkaa vasta noin 20 mm polttovälillä. Pienipolttovälisen objektiivien tarjonta on kasvanut digijärjestelmien myötä, mutta edelleen laadukkaan superlaajakulman hinta on kova.

Valovoimaa saa käytännössä vain kiinteällä polttovälillä. Tarjolla on laajakulmia eri merkkeihin alkaen 10 millimetristä, kalansilmäobjektiiveja jopa

kahdeksasta millimetristä. Zoom-objektiiveissa on yleistynyt rakenne, jossa polttovälialue on 10–24 millimetrin välissä ja valovoima f/3,5–5,6 välillä.

Harrastajille

Testissämme oli kokeiltavana neljä laajakulmazoomia. Runkona käytettiin Canonin EOS 20D-kameraa. Canonin oma EF-S 10–22 mm objektiivi sopii vain Canonin kameroihin, Sigman ja Tokinan tuotteet ovat saatavissa myös Nikoniin. Sigman 12–24mm objektiivista on myös Minol-

ta ja Pentax -sovitteiset versiot. Vain Sigman 12–24 sopii kinokokoiseen kennoon tai filmikameraan. Muut testatut lasit on optimoitu pienelle kennolle.

Tavallisessa käytössä yleisvaikutelma kaikista kokeiltavana olleista objektiiveista oli varsin positiivinen. Käyttö oli kaikin puolin ongelmatonta, eikä kuvanlaadun suhteen ollut valittamista. Harrastuskäyttöön kelpaa mikä tahansa näistä neljästä, vaikka tärkeimmässä ominaisuudessa eli kuvanlaadussa ei suuria eroja ollutkaan, jokaisesta objektiivista oli löydettävissä vahvuuksia ja heikkouksia.

MITTAUSTULOKSISTA

Objektiivien tarkkuus

Tarkkuutta mitataan kontrastirajan toistumisella, niin sanotun "Modulation transfer" -funktion (MTF) arvoilla. Tuloksena saadaan luku, joka periaatteessa kertoo, montako mustavalkoista kontrastirajaa voidaan esittää per pikseli. Mitä suurempi luku on, sitä parempi on objektiivin tarkkuus. MTF50 ja MTF30 ovat erilaisia vaatimustasoja kontrastin valoisuuserossa. Täydet MTF-käyrät ovat seuraavan aukeaman objektiivikohtaisissa arvioissa.

Pisin polttoväli, f/11			Lyhyin polttoväli, f/5,6		
	MTF50	MTF30		MTF50	MTF30
Canon 10-22	0,23	0,30	Canon 10-22	0,23	0,29
Sigma 10-20	0,26	0,33	Sigma 10-20	0,23	0,29
Sigma 12-24	0,22	0,29	Sigma 12-24	0,17	0,23
Tokina 12-24	0,26	0,33	Tokina 12-24	0,31	0,37

Keskiaukoilla ja -polttoväleillä tarkastellut objektiivit tuottavat suunnilleen samanlaisia tuloksia. Pieniä eroja testimitauksissa näkyy, mutta käytännön kuvaukseen niillä ei juuri ole vaikutusta. Kaikki nämä objektiivit ovat aivan kelvollisia kuvaajan työvälineitä. Laajakulmaobjektiiveja tarkastellessa on luonteva oletus, että suurimmat erot löytyvät laajakulmaisimmasta polttovälialueen päästä ja suurimmilla aukoilla. Kuinka ollakaan, niin on tälläkin kertaa.

Lasketimme Imatestillä MTF-arvot lyhimmällä polttovälillä aukolla 5,6 ja vastaavasti pisimmällä polttovälillä aukolla

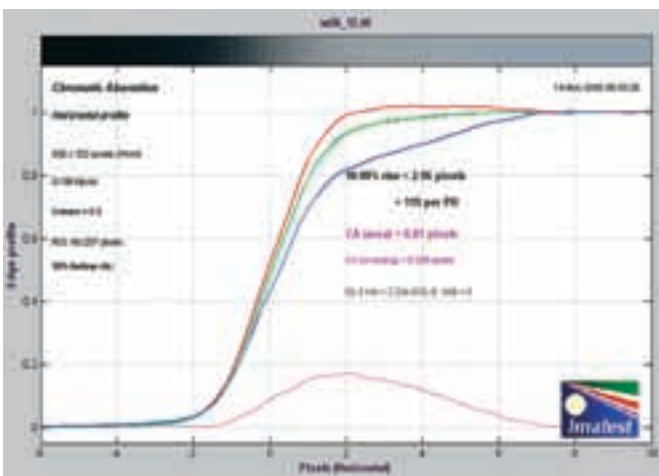
11. Arvothan eivät siten ole aivan vertailukelpoisia, koska objektiivien polttovälialueet ovat hieman erilaisia. Näissä kuitenkin saadaan jonkin verran eroja näkyviin; polttovälillä 16 mm ja aukolla 11 objektiivien suorituskyvyt ovat hyvin lähellä toisiaan.

Tokina on laajakulmapäässä karvan verran terävämpi muita, 12-24 mm Sigma jää vastaavasti hännänhuipuksi. Erot tasoittuvat heti, jos joko himmennetään tai polttoväliä pidennetään. Pisimmällä polttoväliasetuksella ja aukolla 11 erot ovat siinä ja siinä havaittavissa, iso Sigma on sen karvan verran muista jäljessä.

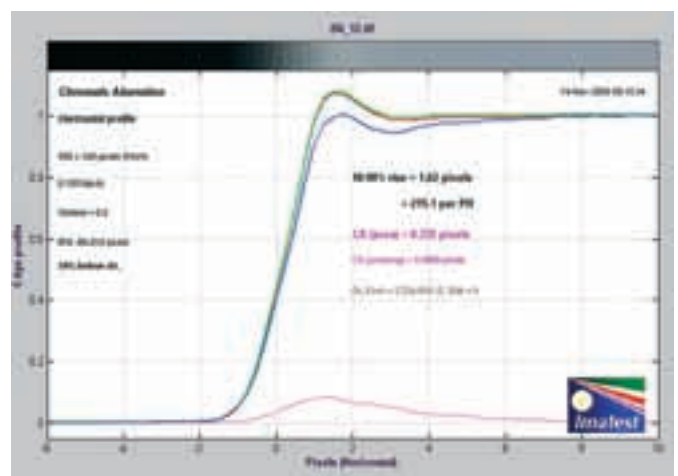
Värintoisto

Objektiivin purppuravirhettä (kromaattista aberratiota) voidaan mitata seuraamalla värien toistumista kontrastirajalla. Jos värit toistuvat toisistaan poikkeavasti, syntyy tumman ja vaalean rajalle värillisiä varjoja.

Tokinan muita parempi kontrastin toisto johtunee hiukan muita paremmasta värikorjauksesta; Imatestin kromaattisen aberration kuvaajat ovat kaikilla hyvin samankaltaisia, mutta Tokinan on suurilla aukoilla selvästi parempi, varsinkin jos verrataan ison koon Sigmaan, jonka täyden aukon vaatimaton suorituskyky johtunee juuri värikorjauksesta.

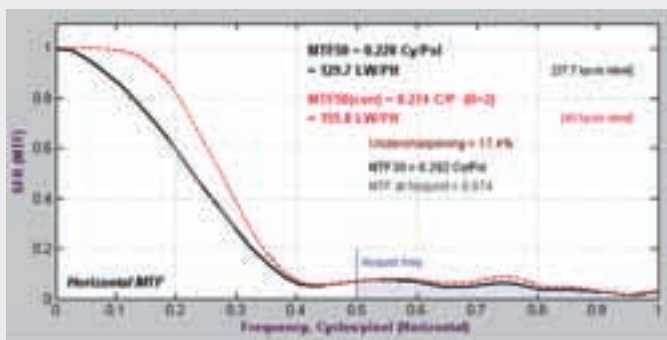

Sigma 12-24

Tokina 12-24

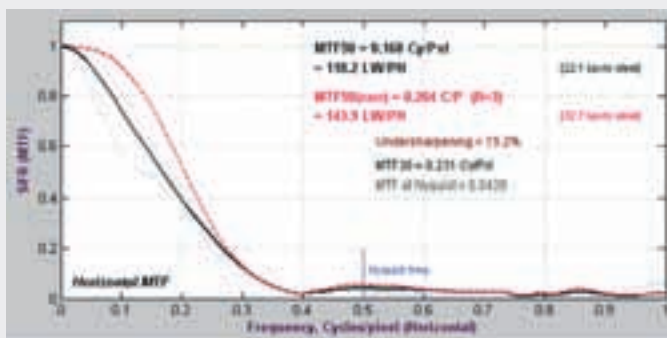
:: CANON EF-S 10–22 mm f/3,5–4,5

Jos käytössä on EF-S -objektiiviliitännällä varustettu kamera (Canon 300D, 350D tai 20D), helpoin valinta laajakulmaobjektiiviksi on Canonin oma EF-S 10–22. Se tarjoaa vertailuzoomeista laajimman polttovälialueen ja tarkennusnopeus on erittäin hyvä. Kuvanlaadussakaan ei ole valittamista lukuunottamatta pientä ja helposti korjattavaa vinjetointia. Objektiivi ei ole erityisen pienikokoinen, mutta se on muita kevyempi. Lievästä muovisuudesta huolimatta myös Canon vaikuttaa kestävältä. Canonin zoom-rengasta pitää pyörittää toiseen suuntaan kuin muissa testiobjektiveissa. Tämän objektiivin miinuspuolena on hinta, jota Suomessa kertyy yli 800 euroa – eikä hintaan kuulu edes vastavalosuojaa. Kannattaa kuitenkin huomata, että Canonilla on meneillään 350D:n ja 20D:n ostajille kampanja, jossa objektiivin ostaja saa 100 euroa palautusta rahoistaan.

”Merkkituote maksaa.”

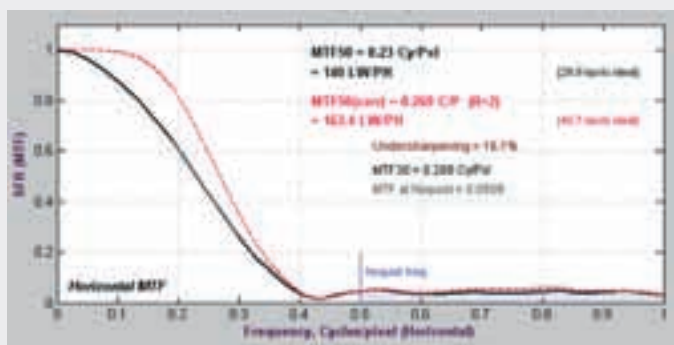
:: SIGMA AF 12–24 mm f/4,5–5,6 EX DG

Testin vanhin, isokokoisin ja painavin objektiivi oli Sigman 12–24 mm:n zoom. EX-merkintä kertoo, että tämä zoom-linssi kuuluu Sigman ammattilaisrjaan. Siihen nähden valovoima on turhan heikko eikä kuvanlaatuakaan ole välttämättä aivan pro-tasoa – harrastelijalle toki riittävä, kuten muissakin vertailuobjektiveissa. Mulkosilmä-etulasi työntyy voimakkaasti eteenpäin, mutta onneksi objektiivissa on pieni vastavalosuojia, joka suojaa etulasia. Testikumppaneihin verrattuna tällä objektiivilla on yksi selvä vahvuus: tämä sopii myös sellaisiin kameroihin, joissa on kinokoon kenno. Hinta Suomessa on noin 750 euroa, mikä tekee tästä vertailun toiseksi kalleimman objektiivin.

”Täyden kennon kumppani”

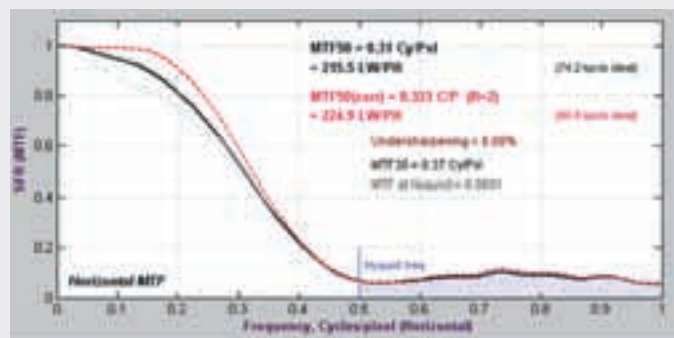
::SIGMA AF 10–20 mm f/4,0–5,6 EX DC

Myös testin uusin linssi on Sigman tuotantoa: EX-sarjan 10–20 mm:n laajakulmazoom tuli kaappoihin tänä syksynä. Jämäkän tuntuinen objektiivi on muita testilaitteita pienikokoisempi. Objektiivin vahvuutena on 10 mm:n laajakulma – pienen kennon kameroissa kuvakulmaero 12-milliseen on yllättävän suuri. Sama 10 mm:n laajakulma löytyy vain Canonista, jonka objektiivi kykenee näkemään jopa hitusen Sigmaa laajemmän kuva-alan. Canonilla ja pikku-Sigmalla on yhteistä myös se, että lähin tarkennusetäisyys (noin 24 cm) on viitisen senttiä vähemmän kuin kahdella muulla kokeiluobjektiivilla. Sigmojen kohdalla mietityttää jonkin verran aikaisemmat kokemukset yhteensopivuusongelmista Canonin kameramallien kanssa. Vaikka Sigman pikkuzoomin kuvanlaatu ei edusta testin kärkipäätä, yleistuntuma on erittäin positiivinen ja hintaluokka (550 euroa) on kohdallaan.

”Matkalle mukaan.”

::TOKINA ATX 12–24 mm f/4 Pro DX

Hinnaltaan edullisin on Tokinan 12–24 mm:n objektiivi. Positiivisella puolella vaakakupissa ovat valovoima (kaikilla polttoväleillä f/4), erittäin edullinen hinta (450 euroa) ja vankan tuntuinen rakenne. Pienet ongelmat, kuten muita vertailuobjektiiveja hitaamman tuntuinen tarkennus, eivät juuri haittaa käytännön kuvaamista. Peruskuvanlaadultaan Tokina on testin parhaimmista, vaikka kuvissa onkin joskus nähtävissä lievää värvirrettä (kromaattinen aberraatio). Manuaalitarkennustilaan siirtyminen tapahtuu vetämällä tarkennusrengasta kameraan päin – erikoinen ratkaisu. Tokinalla ei ole tällä hetkellä maahantuojaa Suomessa, ja kokeilukappalekin saatiin käyttäjältä, joka oli tilannut sen Saksasta. Kannattaa huomata, että maahantuojan puuttuminen tarkoittaa, että objektiivi pitää lähettää huoltoon ulkomaille myyjän kautta.

”Tuhtia tekoa.”